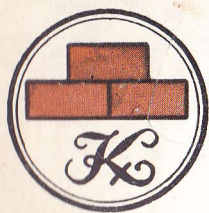

78
Kieģelniķis

TIRDZNIECĪBAS UN RŪPNIECĪBAS AKCIJU SABIEDRĪBA
RĪGĀ

15. MAIJA LAUKUMĀ 1

KIEGELNIEKS

RĪGĀ,

15. MAIJA LAUKUMĀ 1, DZĪV. 6

Darba laiks no pulksten 8 līdz 15

Valdes priekšsēdētājs un direktors- rikoņājs.	21330
Kantoris	32821

Pastā	10055
Latv. Zemnieku kredītbankā	385

K i e ģ e l n i e k s R ī g ā

Parastie mūra ķieģeļi ārsienām un iekšsienām.
Fasādes (apdares) ķieģeļi visādos izmēros un krāsās.
Klinkera ķieģeļi ēku pamatiem, sienām un ceļu bruģēšanai.

Veidkīegēļi kanalizaciju vadiem, akām, skursteņiem un citām vajadzībām.

Caurumainie ķieģeļi, ar tukšumu saturu 20—70%
no ķieģeļu svara.

Poraini kiegeli.

Dižkiegeli.

Griestu ķieģeļi, ugunsdrošu griestu būvei.

Specialkiegēli arhitektoniskiem veidojumiem.

Drenu caurules dažādos izmēros no sarkanā un baltā māla.

Jumtu karniņi, gropēti un liekti, sarkanā krāsā.

Klinkera grīdu flīzes, skābju un sārmu drošas.

Krāsns podiņi, neglazēti, krāsaini un balti glazēti.

Sienu flīzes, krāsaini un balti glazētas.

Un visādi citi māla izstrādājumi celtniecības vajadzībām.

1) «Tūjas».

Vidzemes jūrmalas krastā pie Tūjas kugu piestātnes,
Tūjas pagastā. Tālr. Liepupe 85.

Ražo: ķieģeļus, drenu caurules, karnīšus, klinkera izstrādājumus no brūnā devonmāla.

Gada ražība 6 milj.

2) «Cēsu».

Cēsīs, Ceplā ielā 18, tālrunis Cēsis 46.

Ražo: fasādes un mūra ķieģeļus, drenu caurules, 3

specializstrādājumus no brūnā devonmāla.
Gada ražība 4 milj.

3) «Krustpils».

Krustpils pag., Lauciņos, tālr. Krustpils 107.
Ražo: mūra un fasādes ķieģeļus, drenu caurules no sarkanā māla.
Gada raža 3 milj.

4) «Kuldīgas».

Kuldīgas apr., Padūres pag., tālr. Padure 3.
Ražo: Dažādus mūra ķieģeļus, drenu caurules un krāsns podiņus no baltā un sarkanā māla.
Gada ražība 2 milj.

5) «Rēzeknes».

Rēzeknes apr., Bērzgales pag., tālr. Labvārži 7.
Ražo: visāda veida mūra ķieģeļus un drenu caurules.
Gada raža 3 milj.

6) «Gardenes».

Jelgavas apr., Dobeles pag., tālr. Gardene 11.
Ražo: neglazētus un glazētus krāsns podiņus, ķieģeļus un drenu caurules no baltā māla.
Gada raža 1 milj.

7) «Dagdas».

Daugavpils apr., Dagdas pag., tālr. Andrupene 1.
Ražo: vienkāršus mūra un krāsns ķieģeļus, drenu caurules no sarkanā māla.
Gada raža 1 milj.

8) «Kurmenes».

Bauskas apr., Kurmenes pag., tālr. Kurmene 24.
Ražo: vienkāršus mūra un krāsns ķieģeļus, drenu caurules no sarkanā māla.
Gada raža 0,2 milj.

9) «Sakas».

Liepājas apr., Sakas pag., tālr. Saka 6.
Ražo: vienkāršos, caurumainos fasādes un special-ķieģeļus un drenu caurules no baltā māla.
Gada raža 6 milj.

10) «Ceļojošās ķieģelnīcas».

Izgatavo ķieģeļus tieši būvvieta uz sevišķiem noteikumiem.

MŪSU RAŽOJUMU PAMATĪPAŠĪBAS

Izejvielu apstrādāšana:

Tikai tas rīkosies pareizi, kas savas ēkas celšanai lieto labu, izturīgu materialu. Labu materialu var ražot attiecīgi rūpīgi izvēloties izejvielu un to pareizi apstrādājot. Mālu krājumi mūsu ķieģelnīcās pilnīgi nodrošina šādas izvēles iespējamību. Devonmālu slāņi nesatur kaitīgus piemaisījumus kaļķu graudu vai nevēlamu sāļu veidā. Turklāt šiem māliem piemīt klīnkerēšanās īpašības, tie apdedzinot pārvēršas granītveidīgā masā, tamdēļ ķieģeļi ir ļoti izturīgi.

Ķieģelnīcās ar virskārtas mālu slāņiem uzstādītas mālu šķīrotājas mašīnas, kuras atšķiro akmeņus un citus nevēlamus piemaisījumus.

Visās ķieģelnīcās, kur tas ir nepieciešams, izdaram mālu iepriekšēju saldēšanu un miekšķēšanu, kas jaunākā laikā atkal tiek uzskatīts par labāko mālu iepriekšsagatavošanas paņēmieni.

Rūpīga māla sagatavošana jau ir puse ķieģeļu ražotāja darba. Lai panāktu pilnīgu māla sasmalcināšanu un samaisīšanu, mūsu ķieģelnīcās uzstādītas visdažādākās mašīnas: skrejdzirnavas, veltni, maisītāji, šķīrotāji un dažādas preses, starp tām arī jaunākās konstrukcijas vakumpreses.

Vakumpreses apstrādāšanas gaitā no māla izsūc gaisu, kas padara ražojumu sevišķi izturīgu un **dod iespēju izstrādāt vieglus, plānām sienām, priekšmetus, kā dažādas caurumainos ķieģeļus, caurules u. c. arī no tāda māla, no kāda līdz šim tas nebija iespējams.** Mašīnu dzišanai uzstādīti dažāda veida dzinēji līdz 1200 zirgu sp. kopjaudā. Ķieģeļu žāvēšanai mūsu ķieģelnīcās, kur ražojumu veids to prasa, ierīkotas mākslīgas un brīvdabas žāvētavas ar automatiskām kraušanas ierīcēm, lai roku pieskārieni nebojātu ražojumu formu.

Apdedzināšanas krāsnis ierīkotas tā, lai panāktu vienmērīgu un pilnīgu ražojumu apdedzināšanu. Visās lielākās ķieģelnīcās uzbūvētas lietderīgas riņķa un cik-cak veida krāsnis, kuras ietaupa kurinamo un dod iespēju panākt labu ķieģeļu apdedzināšanu. Tūjas ķieģelnīcā ierīkota **klinkeru krāsns**, kura ir pirmā šāda veida krāsns Baltijas valstīs. Šajā krāsnī apdedzina dažādus izstrādājumus ļoti augstā temperatūrā.

MATERIALA IZTURĪBA

Neatkarīgi no mālu krāsas, rūpīgi izvēloties izejvielu un to labi apstrādājot, mūsu ķieģelnīcu izstrādājumi **iegūst izcilu izturību.** Apmetumam izstrādātie ķieģeļi labi tura javu klāt, tie neplaisā un nelobas salā.

Pēc valsts izmēģinājumu iestāžu pārbaudēm, pat mūsu **parastie sarkanie mūra ķieģeļi iztura līdz 400 kg slodzi uz cm².** (Parastie noteikumi prasa I šķ. mūra ķieģeļiem slodzes izturību tikai 150 kg uz cm²).

Mūsu **klinkera izstrādājumi** iztura slodzi 2000—3000 kg uz cm² un uzsūc ūdeni 2—3%, tā kā tos var likt visatbilstīgākās būvju vietās.

Mūsu **sarkanie ķieģeļi, tāpat kā mūsu baltie ķieģeļi, bez kādiem iebildumiem izlietojami visāda veida ēku celšanai,**

6 ārsienām un iekšsienām, ar apmetumu un bez apmetuma.

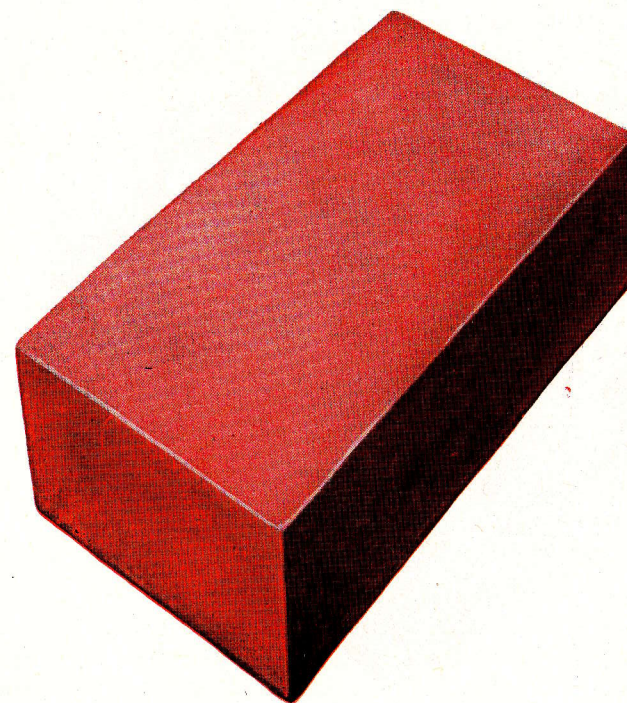
MATERIALA KRĀSA

Mēs ražojam ķieģeļus visādās dabīgās krāsās, kā: gaiši un tumši sarkanus, iebrūnus, zilgani brūnus, baltus, iesarkanus, dzeltenus.

Tas dod iespēju ēku cēlējiem veidot skaistas ēkas katram pēc savas patikas.

ĶIEĢEĻI

Jau gadu tūkstošiem cilvēki visās zemes lodes daļās cel ēkas no dedzinātiem māla ķieģeļiem. Šis materials ir pārbaudīts tūkstošgadu maiņās, materialu apstrādāšanā nākuši klāt jaunlaiku uzlabojumi un arī **šodien ķieģeļi kā**

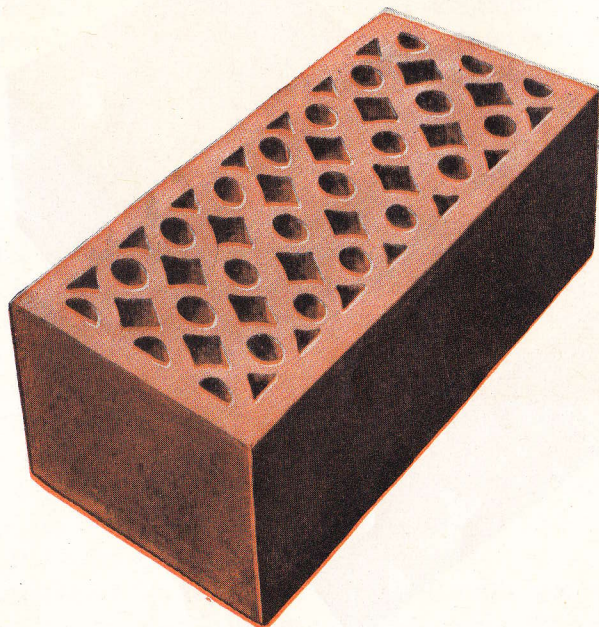
Apdares (fasādes) ķieģelis

ugunsdrošs būvmaterials godam iztura sacensību ar jebkuru citu materialu. Ķieģeļi ir izturīgi pret laika zobu, uguni un bakterijām.

Ķieģeļu ēkas, pareizi būvētas, ir sausas un siltas. Ķieģeļu sienas uzkrāj iekštelpu siltumu un pēc krāsns atdzišanas šo siltumu atdod telpai, tā padarot šīs telpas temperatūru vienmērīgu un veselīgu. Šinī ziņā neviens cits materials nespēj ar ķieģeļiem sacensties.

Mūsu apdares (fasādes) ķieģeļi izgatavoti ar izcilus rūpību, taisnām šķautnēm, cieti dedzināti un ir ļoti izturīgi.

Šie ķieģeļi sevišķi piemēroti rūpīgi celtu ēku apdarināšanai. Lielās monumentalās celtnes, sabiedriskās ēkas, pagastu nami, skolas, biedrību nami, privatās ēkas laukos un pilsētās iegūst jauku, cēlu izskatu un lielu izturību, to

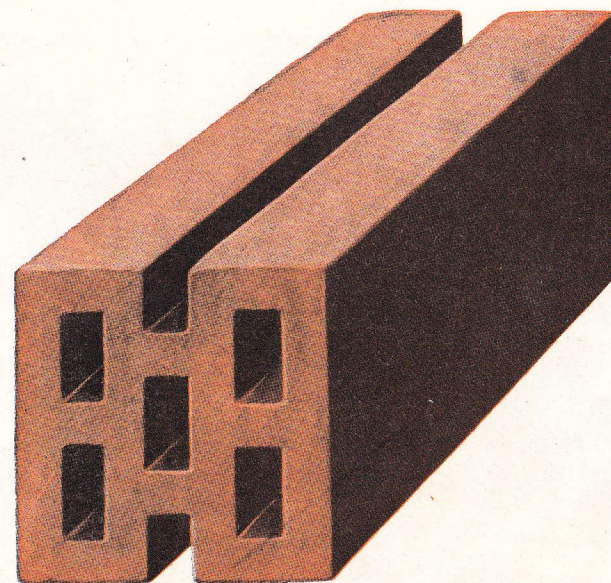

Caurumotais ķieģelis

ārpusi ietērpjot ar mūsu apdares ķieģeļiem sarkanā vai brūnganā krāsā.

Ietaupas ēku ārpuses apmešana, krāsošana, apmetuma un krāsojuma gadskārtēja kopšana.

Mūsu sarkanais apdares ķieģelis atbilst arī latviskā stila veidojumiem, jo ir nācis no latvju zemes dziļumiem, izgatavots latvju strādnieku rokām un izejvielas mūsu zemē atrodas bagātīgos daudzumos.

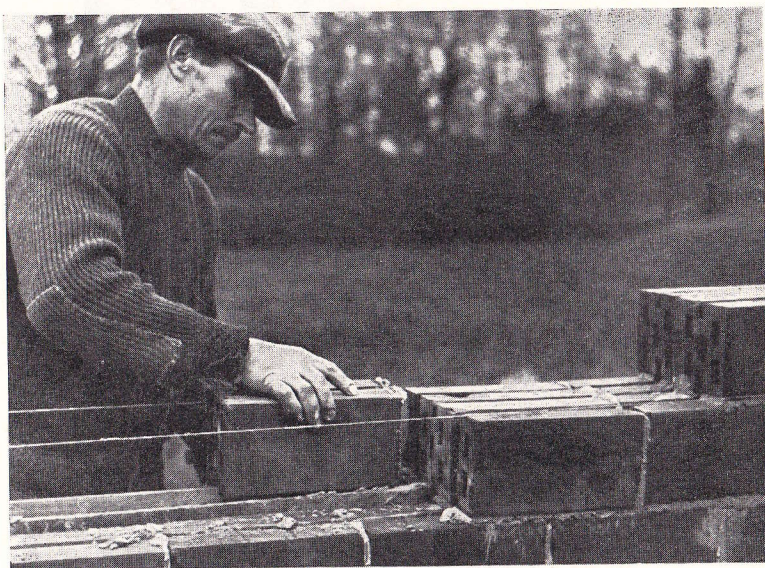

Dižķieģelis

Parastie mūra ķieģeļi gandrīz visās mūsu ķieģelniecās tiek izgatavoti caurumaini. Tādi ķieģeļi ir daudz vieglāki par parastiem. Dzelzceļu vagonā vai vāgumā tādus ķieģeļus var iekraut daudz vairāk, viņu aizvešana izmaksā lētāk. Ja parastos ķieģeļus vagonā iekrauj līdz 9

5000 gab., caurumainos ķieģeļus var iekraut, skatoties pēc caurumotības pakāpes, 7—10.000 gab. Tamdēļ mūsu carumotos ķieģeļus ir izdevīgi aizvest arī uz tik lieliem attālumiem, kur parastos ķieģeļus aizvest neatmaksājas. No caurumotiem dobķieģeļiem celtās ēkas ir daudz **siltākas**, kā no pilniem ķieģeļiem celtās ēkas. **Ietaupas kurinamais materials.**

Lai parastiem, apmetamiem, ķieģeļiem stiprāki turētos apmetuma java klāt, to **virsmā ir rievota.**

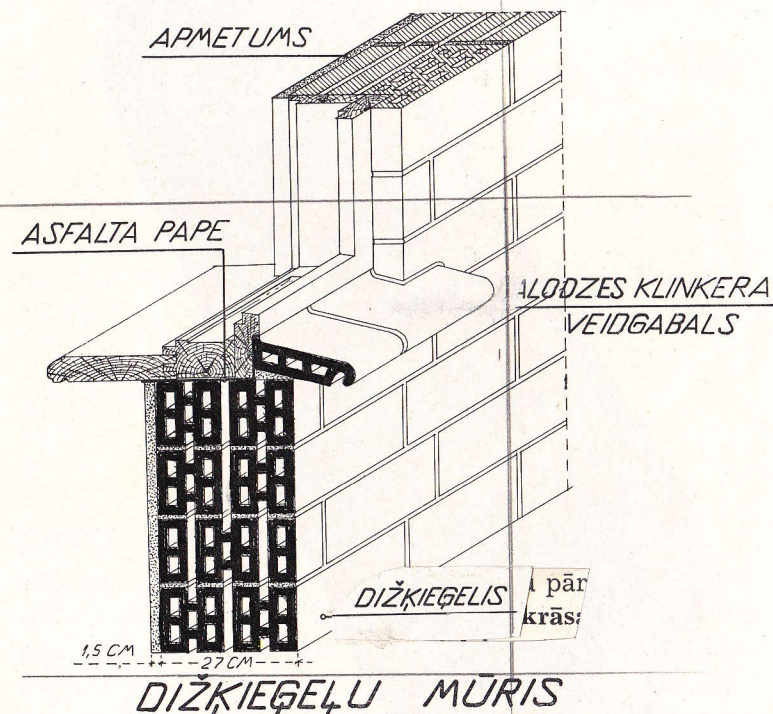
Mūrē dižķieģeļus

Dižķieģeļi ir sevišķs mūsu fabriku veidojums un dod ēku cēlējiem lielu ietaupījumu. Dižķieģeļu siena sver divas reizes mazāk par tikpat siltumvērtīgu sienu no parastiem ķieģeļiem. Dižķieģeļu sienu var taisīt daudz
10 plānāku, ietaupas pamatu materials un paplašinājas liet-

derīgi izmantojamā iekštelpa. Dižķieģeļu sienā ir izveidotas 7 gaisa kanālu kārtas, kas pilnīgi nodrošina sienu pret aukstuma caurlaišanu.

Dižķieģeļi ir divas reizes lielāki par parastiem ķieģeļiem, tamdēļ viņu samūrēšanai ietaupas java.

Dižķieģeļus var lietot arī dažādu citu materialu ēku ārpusē apmūrēšanai, vai sienu oderēšanai no iekšpuses. Tad ķieģeļi mūrējami tikai vienkārt.

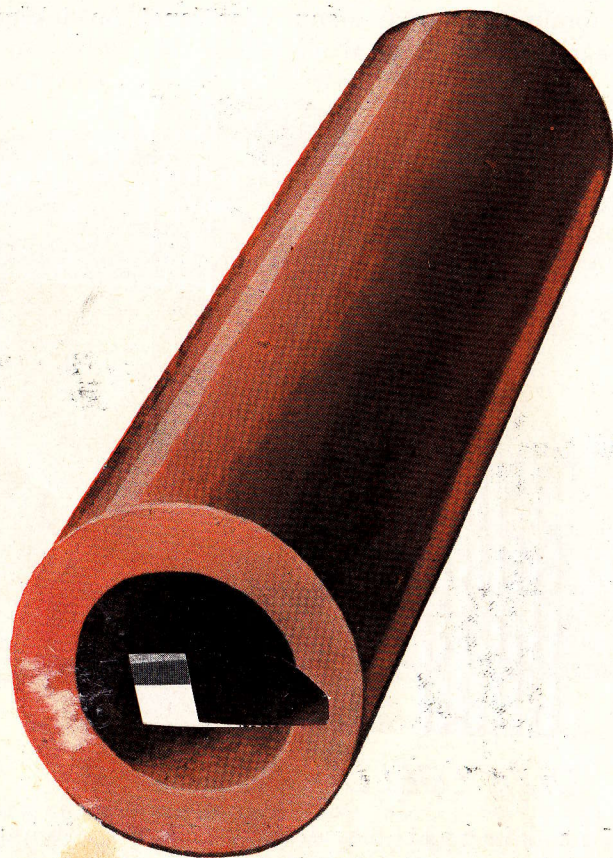

Kamīna ķieģeļi piemēroti dažādiem iekštelpu arhitektoniskiem mūrējumiem — kamīniem, kolonām, ailu apdarēm. Tie ir gludu virsmu, dažādos sarkanas krāsas toņos.

< 6,5 cm >

Porainie ķieģeļi satura daudz sīku tukšumu, poru. Tie noderīgi ārsienu izolācijai un iekšsienu būvei. Labi aizturs siltumu un skaņu. Nav būvējami ārsienu ārpusē.

DRENU CAURULES

Lai lauksaimnieks varētu savu lauku ražu celt, tie jādrenē,
12 jo lieks mitrums ir pirmais neražas cēlonis. Lauku dre-

nēšana maksā lielu naudu, drenu remontēšana pavisam grūti iespējama, tamdēļ drenu materiāla izvēlei piegriežama izcila vērība.

Mūsu ķieģelnīcās drenu augstu kvalitāti cenšamies panākt visiem iespējamiem līdzekļiem, **pielietojot jaunākos tehnikas sasniegumus.**

Mūsu drenu sevišķas īpašības:

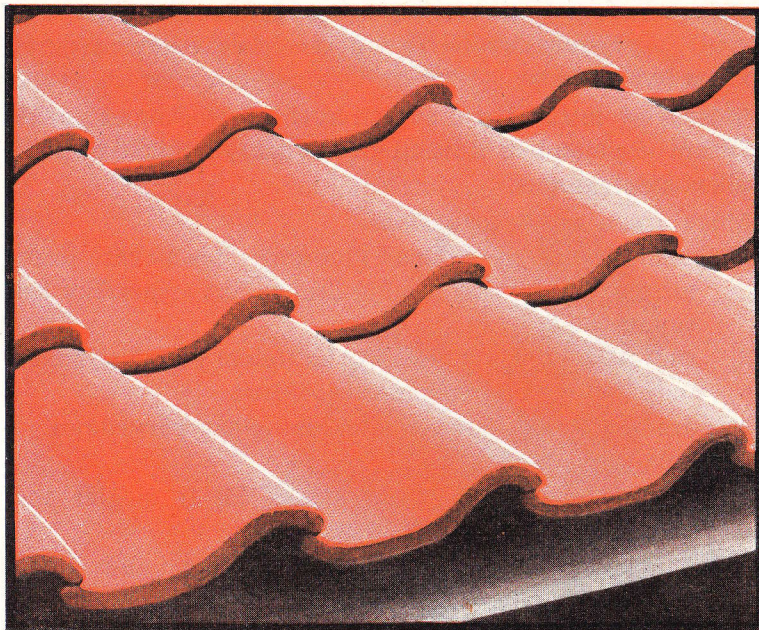
- 1) sienu iekšējās virsmas gludums; tas novērš drenu aizsērēšanu un dod iespēju drenas likt ar mazāku kritumu;
- 2) rūpīga izejvielas izvēle, bez kaitīgiem piemaisījumiem un pamatīga izejvielas sastrādāšana;
- 3) drenas ir cieti apdedzinātas, izturīgas pārvadājot un nebojājas zemē.
- 4) drenām nav pārāk biezas sienas, tās ir vieglas pārvadājot.

Mēs ražojam drenas visādos lielumos, no 5 cm līdz 15 cm iekšmērā. Izsūtām uz visām dzelzceļu stacijām, bet no Tūjas un Sakas ķieģelnīcām arī uz visām ostām.

LAUKSAIMNIEKI, DRENĒJIET SAVUS LAUKUS, TAS CEĻ RAŽAS!

JUMTU KĀRNIŅI (DAKSTIŅI)

Tāpat kā ķieģeļi, dakstiņi ir tūkstošgadu pārbaudīts jumtu sedzamais materiāls. **Ista, nebrūkoša krāsa, glīts izskats, ilgs mūžs** ir tās īpašības, kuru dēļ karniņus ciena daudzi ēku cēlāji. Lai gan paši karniņi ir smagāki par vieglajām jumtu segām, bet ja pieskaita klāt jumta konstrukcijas svaru, sniega un vēja slodzi, kas visiem vienāda slīpuma jumtiem ir vienāda, **svara starpība lielā mērā izlīdzinājas** un sasniedz 215 kg/kv. m pret 185 kg/kv. m šifera jumta segas.

Mūsu māla gropētie karniņi ir gatavoti divi šķirnēs — plankanie gropētie un liektie gropētie. Gala un garengropes izveidotas tā, lai tās labi slēgtu pret lietu un sniegu.

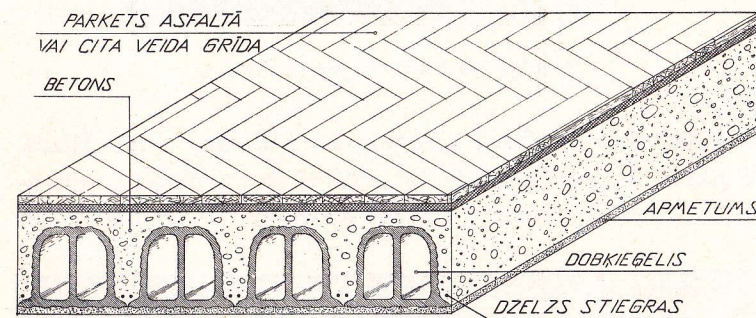
1 kv. m jumta segas vajaga 16 gab. karniņu. 1 karniņš sver 3—3,2 kg. Karniņus var segt uz parastām, pareizi būvētām jumta konstrukcijām. Tiem nevajaga nekādu apakšklāju. Jumta slīpums ieteicams — 45°. Karniņi maksā 180 ls 1000 gab. ķieģelnīcā, resp. 1 kv. m maksā Ls 2.88.

Karniņu gareņšuvju ūdensdrošais saslēgums

UGUNSDROŠIE GRIESTU ĶIEĢEĻI

No mūsu ražotiem sevišķiem dobķieģeļiem būvētie griesti ir pilnīgi ugunsdroši, jo tajos nav smago dzelzs siju. Dzelzs sijas uguns karstumā liecas un griesti iebrūk. Dobķieģeļi ar savām izturīgām sienām uzņem daļu griestu smaguma un tamdēļ var samazināt pildītāja betona un dzelzs stiegru daudzumu. Dobķieģeļu griesti labi aiztur siltumu un aukstumu.

DOBĶIEĢEĻU GRIESTI

Dobķieģeļu griestus ceļot, taupam kokmaterialu, jo nevajaga koka siju, apmetuma un stargriestu dēļus.

Griestu dobķieģeļi sevišķi piemēroti sabiedrisku un privatu ēku masīviem griestiem. Lauksaimnieki ar dobķieģeļu griestiem noklāj tādas telpas, kā lopu mitekļus, pagrabus u. c.

KLINKERS

Klinkeru var izgatavot no speciāliem māliem, kādi bagātīgos krājumos atrodas mūsu Tūjas ķieģelnīcā.

Klinkera izstrādājumi, apdedzinot tos speciālās krāsnīs pie temperatūras 1100—1200° C., sakūst un pārvēršas cietā, sevišķi izturīgā masā, nezaudējot savu formu un apveidu.

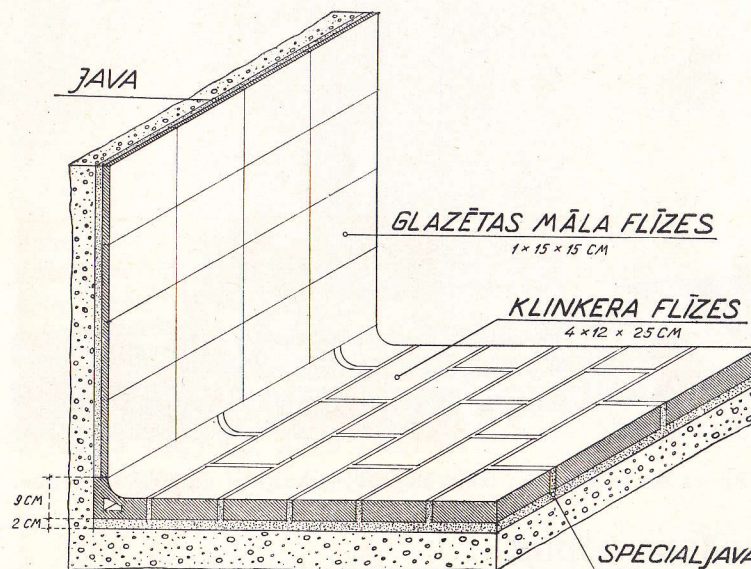
Palodze no klinkera veidgabaliem

Mēs ražojam klinkera ķieģeļus un klinkera grīdu flīzes: Klinkera ķieģeļi ir sevišķi piemēroti ēku ārpuses apmūrēšanai, augstu kolonu un stabu celšanai, jo ir skaisti un

izturīgi. (Spiedes pretestība līdz 3000 kg/cm^2). Klinkera ķieģeļi gandrīz nemaz neuzsūc ūdeni, tamdēļ tie pielietojami visur tur, kur būvmaterialam tiek uzstādītas sevišķi augstas prasības.

Klinkera flīzes pielietošanu atrod galvenā kārtā pienotavu grīdu izbūvē. Klinkera flīzes ir izturīgas pret skābju iedarbību, tamdēļ tās noklājamās visur tur, kur parastie betona kloni neiztura. Flīzes mēs gatavojam līdz 4 cm biezās, tamdēļ tās ir izturīgas arī pret sitieniem un triecieniem.

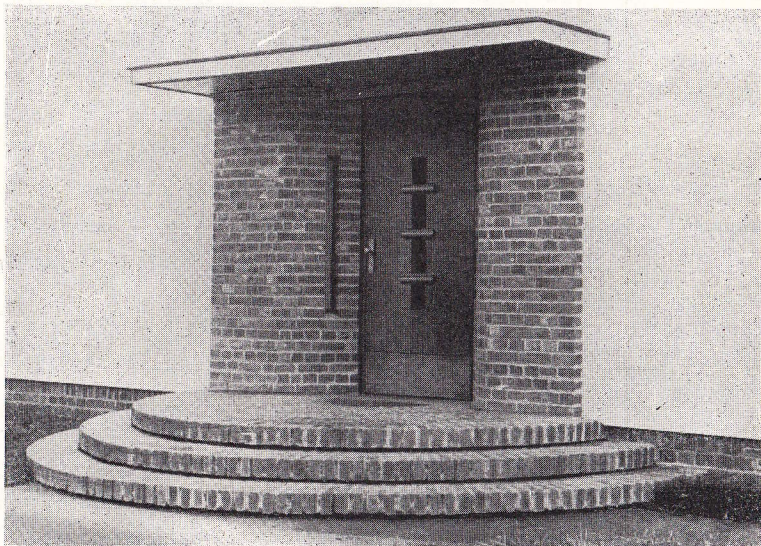
KLINKERA FLĪŽU GRĪDA

Pienotavu flīžu grīdu šuves aizziežamas ar speciālu skābju drošu javu. Flīžu grīdu noklāšanai izsūtām savu speciālistu un piegādājam arī skābju drošu javu.

Lai klinkera flīžu grīdu varētu labāki tīrīt, stūri un kakti izlikti ar sevišķiem liektiem veidgabaliem.

Klinkera flīzes gatavojam divos formats — $12 \times 25 \times 4$ cm un $15 \times 15 \times 4$ cm. 12×25 cm flīzes uz 1 kv. m grīdas laukuma uziet 34 gab., 15×15 cm — 45 gab.

Klinkera flīžu grīda ir pamatnoteikums tīrības uzturēšanai pienotavās un krejotavās.

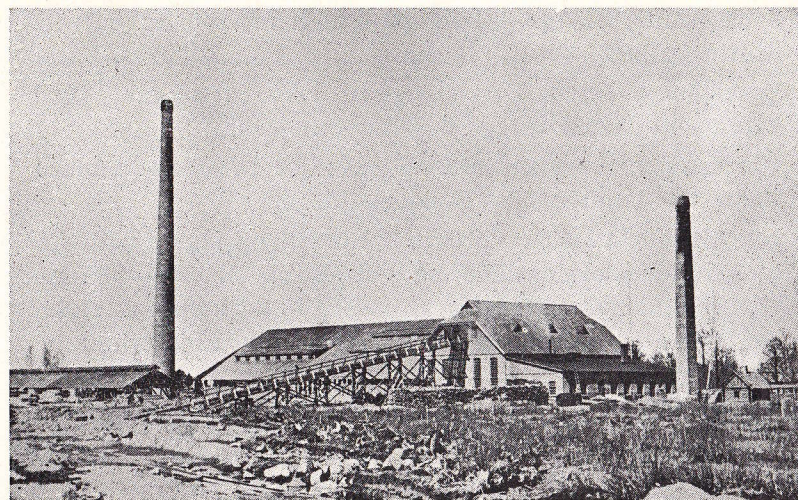

Kāpnes un ieejas aila, izbūvētas no sarkaniem apdares ķieģeļiem

KRĀSNS PODIŅI

No podiņiem pareizi būvētas krāsnis un pavardi dod lielu kurināmā materiala ietaupījumu. Malka kļūst ar katru gadu dārgāka, tamdēļ lietderīgas, taupīgas krāsnis daudzkārt atmaksājas.

Mēs ražojam neglazētos un glazētos podiņus. Glazētos 18 podiņus ražojam dažādās krāsās — baltā, zaļganā, brūn-

Mūsu Tūjas ķieģeļu fabrika

ganā. Lauku ēku krāsnīm sevišķi ieteicami krāsaini glazētie podiņi, jo tie ir lētāki par baltiem, bet siltuma ziņā tikpat vērtīgi.

Sienu noklāšanai pienotavās, virtuvēs un vannu istabās ražojam krāsaini un balti glazētas sienu flīzes.

DAŽAS LIETAS, KAS JĀZINA ĶIEĢEĻU ĒKAS BŪVĒJOT

Normallielumā ķieģeļi ($25 \text{ cm} \times 12 \text{ cm} \times 6,5 \text{ cm}$) vienam sienas kvadrātmetram jāpatērē:

2 ķieģ. biezai sienai — 192 gab.

$1\frac{1}{2}$ „ „ „ — 144 „

1 „ „ „ — 96 „

$\frac{1}{2}$ „ „ „ — 48 „

1000 gab ķieģeļu samūrēšanai vajadzīgs 0,28 kub. m javas.

1 kub. m kaļķu javas sagatavošanai, ņemot uz 1 d. kaļķu 19

3 d. grants, vajaga 1 kub. m grants un 250 kg pulveri dzēstu kaļķu.

Dižķieģelus (šķirne DA) vajaga uz 1 kv. m **60 gab.** 1000 gab. samūrēšanai vajaga 0,10 kub. m javas.

Viens mūrnieks vienā stundā, mūrējot 1½ ķieģeļu biezu sienu, var iemūrēt 50—70 normalķieģeļu.

Ķieģeļu kopizmaksu aprēķinot, būvētājam jāņem vērā, ka **ķieģeļu izmaksa** sastāda ne vairāk kā tikai 8—9% no būves kopizmaksas, tamdēļ **ir pareizi lietot labu materialu**, kaut tas arī būtu mazliet dārgāks par sliktu materialu.

Pagodināties nodot Jūsu
laipnam ieskatam mūsu jaunāko ražojumu ap-
rakstu un cenu rādītāju.

TIRDZNIECĪBAS UN RŪPNIECĪBAS
A/S «ĶIEĢELNIEKS»

MŪSU CENAS

Šķirnes apzi- mējums	Šķirnes nosaukums un apraksts	Cena Ls par 1000 gab. ķieģelniņas laukumā
I. ĶIEĢEĻI.		
AK	Kamīna ķieģeļi, — vienādā, gaiši vai tumši sarkanā krāsā, assšķautnaini, gludām virsmām, svars 3,5—4 kg. 1 gab.	90.—
AA	Apdares (fasādes) ķieģeļi, — assšķautnaini, gludām virsmām, cieti de- dzināti. 1 gab. svars 3,2—4 kg.	70.—
AB	I šķiras cieti dedzināti ķieģeļi, — assšķautnaini, vienādi cieti apdedzināti, derīgi arī mitrām vietām. 1 gab. svars 3,2—4 kg.	55.—
AC	I šķiras maz apdedzināti ķieģeļi, — assšķautnaini, vienāda cietuma, labu temperaturas svārstību izturību, derīgi krāšņu mūrēšanai. 1 gab. svars 3,2—4 kg.	55.—
AN	Parastie nešķīrotie mūra ķieģeļi, — bez brāķa un nederīgiem, visu veidu mūriem. 1 gab. svars 3,2—4 kg.	44.—
BA	II šķiras ķieģeļi, cieti dedzināti, — ķieģeļi ar defektiem formas un izdedzi- nājuma ziņā. 1 gab. svars 3,2—4 kg.	40.—
BC	II šķiras ķieģeļi, maz dedzināti, — ar sīkiem defektiem formas un apdedzi- nājuma ziņā, derīgi iekšsienās un krāš- ņu būvēm. 1 gab. svars 3,2—4 kg.	40.—

Mēs izsniedzam ķieģeļus un drenu caurules arī lauksaimniekiem uz atvieglotiem noteikumiem no Zemkopības ministrijas krājumiem.

Uz pagasta valžu izsniegto protokolu pamata izsniedzamo Z. M. ķieģeļu cena visās mūsu ķieģelnīcās ir **Ls 24,— par 1000 gab.** (šķirne AN) ņemot ķieģelnīcu laukumos un Ls 29,— ar piegādi un iekraušanu dz.-c. vagonā. (Sakas ķieģelnīcā ar iekraušanu vagonā Ls 26,— par 1000 gab., no Tūjas, Dagdas un Kurmenes ķieģelnīcām vagonos neiekraujam).

Nauda par ķieģeļiem iemaksājama Zemk. d-ta būvniecības nod. pasta tek. rēķinā Nr. 4590 un iemaksas kvīts līdz ar protokolu iesūtama attiecīgās ķieģeļu fabrikas kantorī.

No mūsu Krustpils, Cēsu, Kuldīgas, Tūjas un Gardenes fabrikām izsniedzam lauksaimniekiem arī **drenu caurules**. Pasūtījumi nododami caur zemes ierīcības departamentu.

Lauksaimnieki saņem caurules par sekošām cenām (ķieģelnīcu laukumos, V. V. 1938. g. 98. n-rā izsludinātās cenas):

5	cm (2")	resnās	—	Ls	3,50	par	100	gab.
7,5	cm (3")	„	—	„	5,30	„	100	„
10	cm (4")	„	—	„	9,30	„	100	„
12,5	cm (5")	„	—	„	13,—	„	100	„
15,0	cm (6")	„	—	„	22,—	„	100	„